

Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	Maj-juni 2023/24
Institution	UCRS Gymnasiet HHX Ringkøbing
Uddannelse	hhx
Fag og niveau	Virksomhedsøkonomi A
Lærer(e)	Frits Andersen, Jette Vognbjerg Skarregaard og Lars V. Østergaard
Hold	hh3a23

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Forløb 1	Virksomheden
Forløb 2	Virksomhedens indtægter og omkostninger
Forløb 3	Virksomhedens indtjening
Forløb 4	Forretningsplan og forretningsmodel
Forløb 5	Virksomhedens interesser
Forløb 6	Årsregnskabet, registreringssystemet
Forløb 7	Det samlede regnskabssystem
Forløb 8	Præsentation af årsregnskab og årsrapporter for selskaber
Forløb 9	Årsrapporten
Forløb 10	Økonomiske analyser
Forløb 11	CSR
Forløb 12	Strategi
Forløb 13	Logistik
Forløb 14	Investering og finansiering
Forløb 15	Optimering af virksomhedens aktivitet med og uden knap kapacitet

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Nb! Et skema for hvert forløb

Titel 1	Virksomheden
Indhold	Frølich, Henrik m.fl.: Virksomhedsøkonomi. Systime 2017 (ibog). https://virksomhed.systime.dk/ kap. 1+ kap. 2 + diverse avisartikler
Omfang	4 lektioner
Særlige fokuspunkter	Virksomhedstyper, virksomhedens ejerformer og virksomhedens ide, mål og værdikæde.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, virtuelle arbejdsformer, fagprogrammer, skriftlige arbejder, gruppearbejde m.m.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Nb! Et skema for hvert forløb

Titel 2	Virksomhedens indtægter og omkostninger
Indhold	Frølich, Henrik m.fl.: Virksomhedsøkonomi. Systime 2017 (ibog). https://virksomhed.systime.dk/ kap. 3 og 4
Omfang	8 lektioner
Særlige fokuspunkter	Virksomhedens grundlæggende økonomi, indtægter, indbetalinger, udgift, udbetalinger og omkostninger, indtjening og likviditet, kapacitetsomk., variableomk. Og samlede omkostninger.Kalkulation
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, virtuelle arbejdsformer, fagprogrammer, skriftlige arbejder, gruppearbejde m.m.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Nb! Et skema for hvert forløb

Titel 3	Virksomhedens indtjening
Indhold	Frølich, Henrik m.fl.: Virksomhedsøkonomi. Systime 2017 (ibog). https://virksomhed.systime.dk/ kap. 5
Omfang	8 lektioner
Særlige fokuspunkter	Dækningsbidrag og dækningsgrad. Nulpunktsberegninger og virksomhedens resultat.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, virtuelle arbejdsformer, fagprogrammer, skriftlige arbejder, gruppearbejde m.m.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Nb! Et skema for hvert forløb

Titel 4	Forretningsplan og forretningsmodel
Indhold	Frølich, Henrik m.fl.: Virksomhedsøkonomi. Systime 2017 (ibog). https://virksomhed.systime.dk/ kap. 6 Løvens hule (DR)
Omfang	6 lektioner
Særlige fokuspunkter	Registrering af virksomheder, forretningsplan, budgetter
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, virtuelle arbejdsformer, fagprogrammer, skriftlige arbejder, gruppearbejde m.m.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Nb! Et skema for hvert forløb

Titel 5	Virksomhedens interessenter
Indhold	Frølich, Henrik m.fl.: Virksomhedsøkonomi. Systime 2017 (ibog). https://virksomhed.systime.dk/ kap.7
Omfang	6 lektioner
Særlige fokuspunkter	Interne og eksterne interessenter, shareholder og stakeholder value, konflikter /styrkeforhold mellem interessenter og samspil og harmoni mellem dem.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, virtuelle arbejdsformer, fagprogrammer, skriftlige arbejder, gruppearbejde m.m.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Nb! Et skema for hvert forløb

Titel 6	Årsregnskabet, registreringssystemet
Indhold	Frølich, Henrik m.fl.: Virksomhedsøkonomi. Systime 2017 (ibog). https://virksomhed.systime.dk/ kap.9
Omfang	8 lektioner
Særlige fokuspunkter	Hovedformål med årsregnskab, resultatopgørelse, balance, bogføringsregler, kontoramme og kontoplan.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, virtuelle arbejdsformer, fagprogrammer, skriftlige arbejder, gruppearbejde m.m.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Nb! Et skema for hvert forløb

Titel 7	Det samlede regnskabssystem
Indhold	Frølich, Henrik m.fl.: Virksomhedsøkonomi. Systime 2017 (ibog). https://virksomhed.systime.dk/ kap. 10
Omfang	10 lektioner
Særlige fokuspunkter	Registrering ved etablering, drift og ved regnskabsafslutning. Opstilling af årsregnskab.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, virtuelle arbejdsformer, fagprogrammer, skriftlige arbejder, gruppearbejde m.m.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Nb! Et skema for hvert forløb

Titel 8	Præsentation af årsregnskab og årsrapporter for selskaber
Indhold	Frølich, Henrik m.fl.: Virksomhedsøkonomi. Systime 2017 (ibog). https://virksomhed.systime.dk/ kap. 11
Omfang	8 lektioner
Særlige fokuspunkter	Alle elementer i årsrapporten, regnskabsklasser, grundlæggende krav til årsrapporten, pengestrømsopgørelse.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, virtuelle arbejdsformer, fagprogrammer, skriftlige arbejder, gruppearbejde m.m.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Nb! Et skema for hvert forløb

Forløb 9	Årsrapporten
Forløbets indhold og fokus	Eleverne lærte om årsrapporten. Eleverne arbejdede med case om IT factory. Fokuspunkter: <ul style="list-style-type: none">• Redegøre for formålet med udarbejdelse af en årsrapport• Redegøre for regnskabsklasser og for hovedindholdet i en årsrapport• Redegøre for de grundlæggende krav til årsrapporten• Udarbejde en årsrapport med resultatopgørelse, balance og noter på baggrund af en saldobalance• Redegøre for indholdet af de enkelte poster i resultatopgørelsen og balancen• Forklare udviklingen i virksomhedens likviditet på baggrund af en pengestrømsopgørelse• Forklare, hvordan ændrede værdiansættelsesmetoder påvirker resultatopgørelse og balance• Redegøre for de engelske betegnelser for de enkelte regnskabsposter• Forklare forskellen på årsrapporten for moderselskabet og koncernregnskabet
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none">• Udarbejde et virksomhedsøkonomisk ræsonnement, herunder kunne forklare sammenhænge mellem en række virksomhedsøkonomiske forhold i en given kontekst• Indsamle, bearbejde og præsentere informationer om en virksomheds økonomiske forhold og vurdere informationernes troværdighed og relevans
Kernestof	<ul style="list-style-type: none">• Virksomheden og dens økonomi – opstart af virksomhed – virksomhed i vækst.• Virksomhedsanalyse – analyse af virksomhedens økonomiske udvikling på baggrund af årsrapporter og andet eksternt materiale på dansk og engelsk.
Anvendt materiale og omfang	Kernestof: Kapitel 11: Virksomhedsøkonomi (læreplan 2017) Forfattere: Peder Vinther Emdal Hay, Henrik Frølich, Marianne Poulsen, Gitte Størup og Jeanette Hassing Systeme Supplerende materialer: Udsendelse ”Stein Bagger: kan man stole på en løgner” Leasing karrusel: https://borsen.dk/nyheder/generelt/fakta-stein-baggers-leasing-karrusel-1ziqq https://regnskaber.cvrapi.dk/tiff/75221101/Y3ZyLmRrOi8vcGRmcy8xMDEx-MjI1NztBL1MzMDg5MTE7MjAwNzAxMDE7MjAwNzEyMzE7UjtS.pdf https://cvrapi.dk/virksomhed/dk/it-factory-as/10112257 Ca. 66 sider + selvvalgte artikler. Ca. 14 lektioner
Arbejdsformer	Diverse elevaktiverende undervisning.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Nb! Et skema for hvert forløb

Forløb 10	Økonomiske analyser
Forløbets indhold og fokus	<p>Regnskabsanalyse. Herunder analyse af rentabilitet, indtjeningsevne, kapitaltilpasningsevnen, soliditet og likviditet.</p> <p>Arbejdede med forskelle cases:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indtjeningsevnen i Carl Hansen & Søn A/S. • Indtjeningsevnen i Kvadrat a/s • Kapitaltilpasningsevnen Fertin Pharma A/S • PBL: Løvens hule. Succes eller fiasko for nystartede virksomheder <p>Fokuspunkter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redegøre for indholdet i en regnskabsanalyse • Beregne nøgletal til analyse af rentabilitet, indtjeningsevne, kapitaltilpasning, soliditet og likviditet • Udarbejde en analyse af rentabilitet, indtjeningsevne, kapitaltilpasning, soliditet og likviditet • Forklare hvad der er årsag til udviklingen i nøgletallene
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • Afgøre hvilke forhold, der har betydning for en virksomheds økonomi, herunder demonstrere viden og kundskaber om fagets identitet og metoder. • Udarbejde et virksomhedsøkonomisk ræsonnement, herunder kunne forklare sammenhænge mellem en række virksomhedsøkonomiske forhold i en given kontekst. • Indsamle, bearbejde og præsentere informationer om en virksomheds økonomiske forhold og vurdere informationernes troværdighed og relevans.
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> • Virksomheden og dens økonomi – opstart af virksomhed – virksomhed i vækst. • Virksomhedsanalyse – analyse af virksomhedens økonomiske udvikling på baggrund af årsrapporter og andet eksternt materiale på dansk og engelsk. •
Anvendt materiale og omfang	<p>Kernestof: Kapitel 12 + 13 + 14 + 15 +16: Virksomhedsøkonomi (læreplan 2017) Forfattere: Peder Vinther Emdal Hay, Henrik Frølich, Marianne Poulsen, Gitte Størup og Jeanette Hassing Systeme</p> <p>Supplerende stof: Case; Indtjeningsevnen i Carl Hansen & Søn A/S. <i>Møbelklenodie vil sikre design-ikoner de næste 100 år</i>, Berlingske, 17. oktober 2018 <i>Dansk familieejet virksomhed er godt på vej til at runde milliard-milepælen</i>, Berlingske, 10. maj 2019</p>

	<p><i>Danske designklassikere sælger bedre end nogensinde</i>, Berlingske, 5. maj 2020 +Regnskab og selvvalgte artikler.</p> <p>Mini PBL: Analyse af indtjeningsevnen i Kvadrat a/s. + CSR podcast om Kvadrat https://soundcloud.com/baredygtigbusiness/baeredygtige-mobler-fremtidens-design-kvadrat <i>Kvadrat vinder væstkonkurrence i Midtjylland: Vi holder fast i det, der gør os unikke</i>, Viborg Folkeblad, d. 6/11 2019 <i>Succesrig vækstvirksomhed forudser klø på bagsiden af krisen</i>, Jyllands-Posten, d. 31/3 2020 +Regnskab og selvvalgte artikler.</p> <p>Mini PBL: Analyse af kapitaltilpasningsevnen Fertin Pharma A/S <i>Fertin har opfundet tablet til 200 millioner kroner</i>, Vejle Amts Folkeblad, d. 3/10 2018 <i>Tyggegummi-gigant nedlægger stillinger</i>, Fredericia Dagblad, d. 3/10 2018 <i>Vejles tyggegummi-kampe i problemer på det amerikanske marked i 2018</i>, Vejle Amts Folkeblad, d. 27/5 2019 <i>Vejle-virksomhed får en fod indenfor på stort cannabis-marked</i>, Fredericia Dagblad, d. 7/1-2019 <i>Nikotinkampe forventer fremgang i 2020: Vores produkter har medvind under Corona-krisen</i>, Børsen, d. 21/4 2020 + Regnskab og selvvalgte artikler.</p> <p>https://restudy.dk/undervisning/voe-analyse-af-rentabilitet/lektion/video-ag-aoh-og-og/ https://restudy.dk/undervisning/voe-analyse-af-rentabilitet/lektion/video-ekf-gr-og-gearing/ https://restudy.dk/undervisning/voe-analyse-af-rentabilitet/lektion/video-eksem-pel-paa-ekf-gr-og-gearing/ https://restudy.dk/undervisning/voe-analyse-af-soliditet-og-likviditet/lektion/video-analyse-af-soliditet-og-likviditet/</p> <p>Ca. 90 sider + selvvalgte artikler Ca. 38 lektioner</p>
Arbejdsformer	Klasseundervisning, virtuelle arbejdsformer, projektarbejdsform, anvendelse af fagprogrammer, skriftligt arbejde og eksperimentelt arbejde.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Nb! Et skema for hvert forløb

Forløb 11	CSR
Forløbets indhold og fokus	<p>Fokuspunkter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redegøre for de forskellige elementer omkring CSR-rapportering og -analyse • Udarbejde en analyse af en virksomheds CSR-aktiviteter • Vurdere en virksomheds CSR-resultater <p>PBL: Carlsberg CSR together towards zero. Hvilke CSR-tiltag Carlsberg fortager sig og hvorfor?</p>
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • Indsamle, bearbejde og præsentere informationer om en virksomheds økonomiske forhold og vurdere informationernes troværdighed og relevans • Udarbejde et virksomhedsøkonomisk ræsonnement, herunder kunne forklare sammenhænge mellem en række virksomhedsøkonomiske forhold i en given kontekst
Kernestof	<p>Rapportering: CSR rapportering. Virksomhedsanalyse: Analyse af virksomhedens CSR indsats</p>
Anvendt materiale og omfang	<p>Kernestof: Kapitel 17 + 18: Virksomhedsøkonomi (læreplan 2017) Forfattere: Peder Vinther Emdal Hay, Henrik Frølich, Marianne Poulsen, Gitte Størup og Jeanette Hassing Systeme</p> <p>Supplerende stof: Diverse materialer om Carlsberg og deres CSR. Deres CSR rapport, Især fokus på besparelse af vand og nye CSR tiltag. Koblet sammen med omkostninger. https://www.carlsberggroup.com/sustainability/our-plan/ https://csr.dk/carlsberg-0 https://www.youtube.com/watch?v=Ctu8gP74kO0&ab_channel=Fold7-CreativeAdvertisingAgencyLondon https://www.youtube.com/watch?v=A74pX2NKjUM&ab_channel=DailyMail https://www.youtube.com/watch?v=NY0ikbi7Pa4&ab_channel=ReutersPlus https://www.youtube.com/watch?v=Xsy0ySlzszU&ab_channel=CaliforniaManagementReview https://www.fsr.dk/nr-3-regnskaberne-vil-fremover-indeholde-flere-noegletal-for-klima-miljoe-og-andre-ikke-finansielle-forhold https://www.fsr.dk/Files/Files/Dokumenter/Faglig/CSR/Publikationer/ESG%20</p> <p>Ca. 73 sider + selvvalgte artikler Ca. 15 lektioner</p>
Arbejdsformer	Diverse elevaktiverende undervisning.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Nb! Et skema for hvert forløb

Forløb 12	Strategi
Forløbets indhold og fokus	<p>Virksomhedens strategi.</p> <p>Fokuspunkter:</p> <ul style="list-style-type: none">• Redegøre for begrebet strategi• Forklare begrebet disruption• Udarbejde en strategisk analyse af interne forhold• Udarbejde en strategisk analyse af eksterne forhold• Vurdering af forskellige strategiske forslag, <p>Selvvalgt PBL forløb om strategi fra lærebogen. Enten PBL-opgave 20.1: Konkurrence i dagligvarebranchen i Danmark eller PBL-opgave 23.1: Dagligvarebranchen rykker online.</p>
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none">• Identificere, formulere og løse problemer, der knytter sig til en virksomheds økonomiske forhold• Fortolke og formidle informationer om virksomhedsøkonomiske forhold bredt og i samspil med andre fag
Kernestof	Virksomhedsanalyse: Strategisk analyse af værdiskabelse, konkurrence og vækst samt udvikling af virksomhedens forretning.
Anvendt materiale og omfang	<p>Kernestof: Kapitel 19 + 20 + 21 + 22 + 23: Virksomhedsøkonomi (læreplan 2017) Forfattere: Peder Vinther Emdal Hay, Henrik Frølich, Marianne Poulsen, Gitte Størup og Jeanette Hassing Systeme</p> <p>Supplerende stof: Selvvalgt artikler.</p>
Arbejdsformer	Diverse elevaktiverende undervisning, med særlig fokus på elevfremlæggelser.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Nb! Et skema for hvert forløb

Forløb 13	Logistik
Forløbets indhold og fokus	<p>Forsyningskæde og logistik</p> <p>Fokuspunkter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Optimering af forsyningskæde og værdikæde. • Forsyningskæde og værdikæde (Make or buy). • Logistisk effektivitet. • Logistiske styringsprincipper (fordisme-lean-agility). • Logistiske koncepter (push-pull). • Optimering af den indgående logistik. • Indkøbsstyring (single-multiple sourcing, udvidet leverandørsamarbejde). • Indkøbsstørrelse (Wilson). • Optimering af produktion. • Produktionsstyring (MRP, JIT, produktionsformer og produktionslayout). • Spildtyper (MUDA). • Optimering af udgående logistik. • Lagerstyring (lagerlokationer, lagerindretning). • Lagersammensætning (ABC). • Distributionsstyring (transportformer). • Valg af transport (TDC). • Returlogistik <p>Selvvalgt PBL forløb om logistik fra lærebogen.</p>
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • tankegangskompetence, problemløsningskompetence, ræsonnementskompetence, kommunikationskompetence og redskabskompetence.
Kernestof	Optimering: Forsyningskæde og logistik
Anvendt materiale og omfang	<p>Kernestof: Peder Vinther Emdal Hay, Henrik Frølich, Marianne Poulsen, Gitte Størup og Jeanette Hassing: <i>Virksomhedsøkonomi A</i> (i-bog). Systeme 2024. Kapitel 24-29 https://virksomhed.systeme.dk</p> <p>Supplerende stof: Selvvalgt artikler samt filmklip om JIT og LEAN Implement - Kaffe Kaizen (youtube.com)</p> <p>Ca 75 sider og 30 timer</p>
Arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, PBL samt opgaveløsning

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Nb! Et skema for hvert forløb

Forløb 14	Investering og finansiering
Forløbets indhold og fokus	Investering og finansiering Fokuspunkter: <ul style="list-style-type: none">• Investeringsbegrebet og investeringens elementer.• Kapitalværdimetoden, intern rente og payback.• Følsomhedsanalyser.• Inddragelse af anden information.• Finansieringsbegrebet.• Analyse af balancestruktur.• Finansiering af virksomhedens løbende drift og anlægsinvesteringer med fremmed- eller egenkapital.• Annuitetslånets og det stående låns løbetid, afdrag, rente og ydelse.• Valg mellem alternative finansieringsformer. Selvvalgt PBL forløb om Investering og finansiering fra lærebogen.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none">• Tankegangskompetence, problemløsningskompetence, problemløsningskompetence og kommunikationskompetence
Kernestof	Optimering: Investering og finansiering
Anvendt materiale og omfang	Kernestof: Peder Vinther Emdal Hay, Henrik Frølich, Marianne Poulsen, Gitte Størup og Jeanette Hassing: <i>Virksomhedsøkonomi A</i> (i-bog). Systime 2024. https://virksomhed.systime.dk/ Kapitel 33, 34 og 35 - 48 sider Supplerende stof: Selvvalgt artikler Ca. 55 sider og 50 timer
Arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, PBL samt opgaveløsning

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Nb! Et skema for hvert forløb

Forløb 15	Optimering af virksomhedens aktivitet med og uden knap kapacitet
Forløbets indhold og fokus	Optimering af virksomhedens aktivitet med og uden knap kapacitet Fokuspunkter: <ul style="list-style-type: none">• Prisfastsættelsesmetoder.• Aktivitetsoptimering under forudsætning af ufuldkommen konkurrence og forskellige omkostningsforløb.• Aktivitetsoptimering under hensyn til begrænsede ressourcer.• Optimering ved én og flere knappe faktorer.• Udvidelse af aktiviteten eller nye aktivitetsmuligheder.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none">• Tankegangskompetence, problemløsningskompetence, problemløsningskompetence, kommunikationskompetence og redskabskompetencen.
Kernestof	Optimering: Optimering af virksomhedens aktivitet med og uden knap kapacitet
Anvendt materiale og omfang	Kernestof: Peder Vinther Emdal Hay, Henrik Frølich, Marianne Poulsen, Gitte Størup og Jeanette Hassing: <i>Virksomhedsøkonomi A</i> (i-bog). Systime 2024. https://virksomhed.systime.dk/ Kapitel 31 og 32 - 30 sider Supplerende stof: Artikler og relevante hjemmesider i relation til stoffet. Ca. 40 sider og 20 timer
Arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde samt opgaveløsning